

6. Фейкові сторінки пропонують українцям гроші за псевдоопитування [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.facebook.com/VoxCheck/posts/1048080055523499>

Сапак Н. В.,
кандидат мистецтвознавства, доцент
кафедри дизайну, ВП «Миколаївська
філія Київського національного
університету культури і мистецтв»,
м. Миколаїв

КАФЕДРА ДИЗАЙНУ ВП «МФ КНУКІМ» У ФОРМУВАННІ СУЧАСНОЇ МИСТЕЦЬКО-ДИЗАЙНЕРСЬКОЇ ОСВІТИ. МИНУЛЕ І СЬОГОДЕННЯ

Художній напрям в Миколаївській філії Київського державного інституту культури ім. О.Корнійчука започатковано 1991 року відкриттям кафедри «Декоративно-прикладне мистецтво». Ця подія сталася завдяки реалізації Державної програми відродження й поширення народних художніх промислів і декоративно-прикладного мистецтва України. Майбутня кафедра стала єдиною на півдні що готувала фахівців вищої освіти з ужиткового мистецтва, а метою стало відродження традицій народного мистецтва та формування південного стилю, який би спирався на історичні та етнокультурні традиції.

На напрямі «Український декоративний текстиль» викладали спеціалісти І.Г.Черкесова, заслужений майстер народної творчості України Т.М.Базилевська-Барташевич, технолог Л.І.Лашенкова. Студенти оволодівали знаннями з історії головних видів ткацтва і вишивки, композиційною побудовою орнаментів, їх семантикою і кольором. Переносили на площинну основу сюжети і образи з металевих виробів «скіфського звіриного стилю», античних рельєфів, переносили на мову ткацтва образи дохристиянської міфології Русі. Результатом навчальних експериментів стали курсові і дипломні роботи, які свідчили про створення південноукраїнської школи ткацтва.

На напрямі «Художня обробка дерева» викладали заслужений майстер народної творчості України Є.П.Зайцев і Н.Ю.Гісса. Своє світобачення в поєднанні з досконалою технікою і вдумливим використанням народних традицій вони передавали студентам. Технічний і тематичний діапазон курсових і дипломних робіт був різноплановим. Від предметів побутового вжитку, меблів, оформлення інтер'єрів до об'ємних скульптурних форм. Роботи напрямі здобули високу оцінку фахівців.

Базові дисципліни «Живопис», «Малюнок», «Скульптура», «Композиція» викладали художники В.І.Капля, С.Б.Тюпо, М.М.Сопільняк, члени НСХУ Д.В.Портнов, О.В.Маркитан. Г.О.Ковальчук, «Історію образотворчого мистецтва» – мистецтвознавці С.М.Росляков, Н.В.Сапак.

1997 рік – наступний етап в житті кафедри, яку очолила канд. наук, доцент Л.С.Єнтіс. В стратегії її розвитку підтверджено підготовку спеціалістів з

художньої обробки дерева, художньої обробки тканини. Але, з максимальним поєднанням прикладних видів мистецтва з новими технологіями і матеріалами зроблено акцент на використання традицій національного орнаменту в сучасному одязі і сценічному костюмі, на створення гобеленів та виробів з дерева для сучасних інтер'єрів. Було закладено підґрунтя для розвитку дизайну.

До викладання базових і профільно-орієнтованих художніх дисциплін були запрошені заслужені художники України М.О.Ряснянський, Ю.А.Макушин, художник Л.І.Іваницька, технолог О.Б.Жидких. Викладацький склад поповнився випускниками. Викладачі і студенти досліджували народне мистецтво півдня України, брали участь у науково-практичних конференціях, виїжджали в споріднені навчальні заклади з метою знайомства з методикою навчання. М.М.Сопільняк, Ю.В.Одробінський захистили кандидатські дисертації. В.Рахманіна, Т.М.Корінь, Г.В.Мироненко, О.Л.Тригуб навчалися в аспірантурі, провідні спеціалісти Ю.А.Макушин, І.Г.Черкесова, Л.С.Єнтіс, Є.П.Зайцев здобули вчені і почесні звання.

Паралельно з навчальним процесом йшла активна творча робота. Викладачі і студенти щороку брали участь у обласних і республіканських виставках, фестивалях, конкурсах. Авторитет кафедри за роки її діяльності як центру з підготовки художників прикладного мистецтва на півдні виріс. Багато випускників працюють за фахом в місті та за його межами. Накопичений теоретичний і практичний досвід заклав підрґрунття для розвитку дизайну.

2001 року створено кафедру реставрації і графічного дизайну. Відкриття її було викликано потребами часу, перспективами розвитку художньої культури незалежної України, спрямованої на поширення нових напрямів у сфері мистецтва, а також відродження, збереження та дослідження пам'яток мистецтва і старовини. Ініціаторами її створення виступили голова МОО НСХ України, заслужений діяч мистецтв України О.К.Приходько та ректор НАОМА народний художник України, академік А.В.Чебикін. За підтримки ректора КНУКіМ професора М.М.Поплавського, в Миколаївській філії було розпочато підготовку художників і дизайнерів.

Кафедра об'єднала три спеціалізації: реставрацію творів олійного і темперного живопису, графічний дизайн і мистецтвознавство. Відкриття спеціальностей, підготовку яких здійснювали вищі головних культурних центрів підняло престиж Миколаєва як творчого центру регіону. Навчання на всіх спеціальностях здійснювалось за академічними програмами.

Кафедру очолив живописець О.К.Приходько. До її складу ввійшли скульптор Ю.А.Макушин, графіки Ю.К.Корнюков, О.В.Лебідь, художник-реставратор Д.Л.Боляков, дизайнери Т.В.Шевченко, С.В.Шевченко, а також дизайнер-практик С.В.Лук'яненко, мистецтвознавець Н.В.Сапак, архітектор Т.О.Пшеничникова. Вони заклали міцну основу професійних знань та навичок майбутніх спеціалістів в галузі теорії і практики художньої творчості.

Ю.А.Макушин викладав основи академічного рисунку, адаптував його до вимог майбутніх професій. Значну увагу він приділяв виконанню самостійних начерків за спостереженням і по пам'яті. В об'ємній пластиці робив акцент на

поєднання академічних засад з індивідуальним сприйняттям. О.К.Приходько вимагав відповідальної роботи над аудиторними постановками з живопису. Обов'язковим було створення етюдів і композицій на вільну тему, а на спеціальності «реставрація» - копіювання творів старих майстрів. Практика з пленерного живопису відбувалася у мальовничих куточках Миколаївщини і стимулювала студентів на опанування методики роботи на відкритому просторі.

Д.Л.Боляков провідний викладач на «реставрації» скрупульозно передавав студентам знання і навички, поєднуючи теорію з виконанням практичних завдань. За роки навчання (філія готувала бакалаврів) студенти освоїли головні види реставраційної роботи. На практиці реставрували твори живопису з фондів місцевих музеїв. По закінченні чотирьохрічного курсу, за узгодженням з НАОМА, кращі випускники продовжили навчання в провідному виші і здобули ступінь «спеціаліста» і «магістра».

На спеціальності «Мистецтвознавство» провідні викладачі мистецтвознавці Н.В.Сапак, С.М.Росляков, Н.О.Кухар-Онишко орієнтували студентів на дослідження мистецтва південного регіону. Курсові і дипломні роботи теоретиків присвячено творчості художників півдня, архітектурі міст, скульптурним пам'ятникам. Заняття проходили в музеях, виставкових залах. Під час практики викладачі і студенти здійснювали подорожі по країні з метою знайомства з пам'ятниками національного мистецтва.

На спеціальності «Графічний дизайн» викладали провідні майстри: графік Ю.К.Корнюков, дизайнери С.В.Лук'яненко, Т.В.Шевченко, С.В.Шевченко, випускниця М.В.Шульська. Завдяки ним в студентських проектах здобули розвиток всі види графічного дизайну: театральний і кіно плакат, реклама закладів культури, торгівлі, приватних фірм, державних підприємств, промислова графіка. Студенти розробляли логотипи, фірмові стилі. Працювали в книжковій та журнальній графіці. Дипломні роботи відмічені широким спектром тем і новиною авторських рішень.

За ініціативи О.К.Приходька в філії була відкрита галерея «Імена». Студенти мали змогу знайомитись з творчістю провідних українських художників. В практику кафедри ввійшло організація виставок дипломних робіт і їх прилюдний захист.

2006 рік наступний етап в історії напряму пов'язаний з відкриттям кафедри дизайну середовища. Роком після кафедру дизайну середовища і кафедру реставрації і графічного дизайну об'єднано в кафедру дизайну з потужним складом викладачів під началом канд. мистецтвознавства Н.В.Сапак. 2011 року до її складу увійшла кафедра дизайну одягу, яка була створена на базі кафедри ДПМ. В концепції розвитку об'єднаної кафедри визнано підготовку фахівців згідно вимог сучасної дизайн освіти, орієнтація на досягнення світового і вітчизняного досвіду, максимальне наближення навчального процесу і практики, розвиток самостійного творчого мислення студентів.

Сьогодні під керівництвом зав. кафедри доцента Одробінського підготовку фахівців трьох спеціалізацій дизайну забезпечує викладацький колектив в складі якого три професора, чотири доцента, члени національної спілки художників і

національної спілки дизайнерів України. Викладачі досліджують мистецтво південного регіону України. Ними розроблено та впроваджено сучасні методики навчання, результати своїх власних досліджень.

Базові дисципліни викладають: професор Ю.А.Макушин, який розробив власну методику викладання основ рисунку та спец рисунку, під його керівництвом студентами виконані скульптури для алеї муз подвір'я філії; доцент М.М.Сопільняк, який володіє значним діапазоном художніх засобів і формує у студентів широкі творчі практичні навички в живописі; доцент Н.В.Сапак, яка знайомить з історією світового і національного образотворчого мистецтва і дизайну і керує науковими дослідженнями студентів.

Особливе значення має діяльність провідного викладача напряму «Графічний дизайн» Ю.К.Корнюкова, який вільно володіє усіма видами станкової графіки та різними комп'ютерними графічними редакторами, передає знання студентам, керує курсовими і дипломними проектами. В.В.Атланов магістр з дизайну, провідний спеціаліст з комп'ютерного дизайн-проекування. Під його керівництвом студенти опановують «3-д моделювання» та інші дисципліни, що пов'язані з ІТ-технологіями.

Під керівництвом доцента Ю.В.Одробінського студенти виконують проектів з благоустрою та озеленення території міських парків та скверів, дизайну фасадів та інтер'єрів громадських і житлових споруд, беруть участь у міжнародних, всеукраїнських і міських конкурсах,

Професійно потужний педагогічний склад спеціалізації «Дизайн одягу» представлено професором Л.С.Єнтіс, викладачами О.Л.Тригуб і О.Б.Жидких, а також фахівцем з дизайну зачіски О.В.Булгурджу (Ярош). Ними започатковано поетапне оволодіння студентами методикою створення моделей сучасного одягу та трансформацією історичного, національного костюму, опанування різними техніками художнього декорування тканини. Студенти демонструють свою майстерність на міжнародних, всеукраїнських і обласних конкурсах, фестивалях й незмінно отримують високу оцінку журі.

За тридцять років існування кафедра підготувала багато фахівців з художньої творчості і здобула авторитет серед споріднених ЗВО. Викладацький колектив – художники, дизайнери, теоретики відомі своїми творчими й науковими досягненнями. Науково-педагогічне надбання та етапи розвитку кафедри свідчать про її важливе значення у сучасному культурно-мистецькому житті Півдня України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Макушин, Ю.А. Рисунок і час [Текст]: навчальний посібник / Ю.А. Макушин. – Миколаїв: Видавництво НУК, 2008, - 288с., іл.
2. Макушин, Ю.А. Рисунок у просторі й часі [Текст]: навчальний посібник / Ю.А. Макушин. – Миколаїв: Видавництво НУК, 2008. – 428 с., 215 репрод.: іл.
3. Одробінський, Ю.В. Сучасний дизайн меблів в Україні: новації, перспективи, художні особливості [Текст] / Ю. В. Одробінський // Інновації в суднобудуванні

та океанотехниці: Матеріали міжнародної науково-технічної конференції 5-7 жовтня 2011 р.: – Миколаїв: НУК, 2011. – С. 670-673.

4. Сапак Н. В. Художественное образование в Николаеве / Н. В. Сапак // Шлях до визнання : науково-публіцистичний альманах, присвячений 40-річчю Миколаївської філії Київського національного університету культури і мистецтв / гол. ред. О. Іванов. – Миколаїв : МФ КНУКіМ, 2011. – С. 38-44.

5. Сапак, Н.В. Становлення дизайн освіти Миколаєві. Історія і сучасність // Дизайнерська освіта Україні у світовому контексті [Текст] / Н.В. Сапак // Зб. матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Харків: ХДАДМ, 2011. – С.171-173.

6. Сапак Н. В. До питання становлення та розвитку дизайну в Миколаєві / Н. В. Сапак // Стан та перспективи розвитку культурологічної науки в Україні : зб. тез доповідей Всеукр. наук.-практ. конф. / [редкол.: Н. В. Федотова (гол. ред.) та ін.]. – Миколаїв : МФ КНУКіМ, 2015. – Ч. 1. – С. 17-21.

7. Сопільняк М. М. Сучасний стан художньо-дизайнерської освіти в Україні: тенденції, проблеми, перспективи розвитку / М. М. Сопільняк // Стан та перспективи розвитку культурологічної науки в Україні : зб. тез доповідей Всеукр. наук.-практ. конф. / [редкол.: Н. В. Федотова (гол. ред.) та ін.]. – Миколаїв : МФ КНУКіМ, 2015. – Ч. 1. – С. 155-157.

8. Сопільняк М. М. Теоретичні засади формування особистості художника-дизайнера засобами кольору та призначення живопису як виду зображувального мистецтва / М. М. Сопільняк // Стан та перспективи розвитку культурологічної науки в Україні : зб. тез доповідей II Всеукр. наук.-практ. конф. / [редкол.: Н. В. Федотова (гол. ред.) та ін.]. – Миколаїв : МФ КНУКіМ, 2016. – Ч. 1. – С. 221-229.

Сидоренко Т. В.,
кандидат наук з соціальних
комунікацій, доцент, завідувач кафедри
інформаційної, бібліотечної та архівної
справи, ВП «Миколаївська філія
Київського національного університету
культури і мистецтв», м. Миколаїв

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК СУЧАСНА ОСВІТНЯ ТЕХНОЛОГІЯ

Дистанційна освіта – це багатоаспектне явище, нова форма організації навчання, яка займає проміжне становище між стаціонарною і заочною формами. На думку багатьох учених, дистанційна освіта – це організований за певними темами, дисциплінами навчальний процес, який передбачає активний обмін інформацією між учнями і викладачами, а також між самими учнями, використовуючи при цьому сучасні засоби нових інформаційних технологій. Дистанційна освіта – це форма навчання, рівноцінна з очною, вечірньою, заочною